

©2007 Manon Voerk

Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland
www.behoudrijnland.nl

Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland

Witte Singel 54, 2311 BL Leiden. E: info@behoudrijnland.nl; I: <http://www.behoudrijnland.nl/> giro 3057721 t.n.v. Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland. KvK Rijnland nr 28 11 42 54

Leiden/Voorschoten, dinsdag 13 mei 2008.

Aan de Randstedelijke Rekenkamer,
t.a.v. directeur dr. Gerth Molenaar,
Teleportboulevard 110,
1043 EJ Amsterdam.

betreft: uw brief van 28 april jl. (kenmerk: 2008/GM/061) in antwoord op onze brief van 9 april jl.

Zeer geachte Heer Molenaar,

In deze brief uiten wij onze tevredenheid over de door u gemaakte quick scan en vragen wij op één punt (het ontbreken van een expliciet en voldoende uitgewerkt nulalternatief) nadere verduidelijking daarvan.

wel degelijk toch tevreden ...

Uw hierboven bedoelde brief komt er kort en goed op neer, dat u ons verzoek d.d. 9 april jl. (nog) niet heeft ingewilligd. Zo heeft u ons commentaar op de NNN en ook ons commentaar op de MKBA voor de RijnlandRoute bijvoorbeeld niet expliciet bij uw quick-scan betrokken.

Wat ons verzoek betreft te onderzoeken of GS w.b. de RijnlandRoute tot nu toe rechtmatig, doelmatig en doeltreffend hebben gehandeld en of zij ook hun verplichtingen aan PS zijn nagekomen, wijst u er er in uw quick scan terecht op, dat de Procedureregeling Grote Projecten niet is gevolgd en dat de toekenning van de status "groot project" aan de RijnlandRoute niet heeft geleid "tot informatievoorziening aan PS die aansluit bij wat hierover is bepaald". Jammer genoeg gaat u in uw brief echter niet in op ons verzoek te onderzoeken of GS w.b. de RijnlandRoute ook hun verplichtingen aan de meest betrokken gemeenten en bewoners en hun organisaties wel zijn nagekomen.

Wat hierboven wordt vermeld houdt geenszins in, dat wij ontevreden zijn over uw quick scan. Niet voor niets luidde de kop van ons persbericht over uw quick scan: "Behoud Rijnland tevreden over het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over de RijnlandRoute" (zie bijlage). Zoals we in ons persbericht ook vermeldden,

betreuren wij het, dat CDA en PvdA in de provincie vrijwel onmiddellijk zo afwijzend en bagatelliserend op uw quick scan hebben gereageerd.

het ontbreken van een expliciet en voldoende uitgewerkt nulalternatief ...

Op één punt hebben wij behoefte aan verduidelijking van uw quick scan. U besteedt in uw quick scan veel aandacht aan het ontbreken van een nulalternatief in de MKBA en de NNN en op pagina 10 van uw quick scan citeert u ook wat de OEI-leidraad daarover opmerkt. Waar u het nulalternatief verder in uw quick scan ter sprake brengt refereert u echter nergens meer aan dit citaat.

Voor alle duidelijkheid vragen wij u daarom hoe het nulalternatief in de MKBA en de NNN volgens u had moeten (en op korte termijn alsnog moet) worden gedefinieerd:

- **ofwel** zoals - expliciet! - in de MKBA (en in de “Verkenning RijnlandRoute”) gedefinieerd (“de situatie in 2020 zónder dat er een RijnlandRoute wordt aangelegd”)
- **ofwel** zoals in de OEI-leidraad en de Aanvulling daarop (“een combinatie van de beste andere aanwending van middelen en de best mogelijke andere oplossingen voor knelpunten” en “de best mogelijke alternatieve besteding van de projectmiddelen”).

toelichting:

Ons inziens was de invulling van het nulalternatief in de MKBA namelijk niet zozeer “impliciet” alswel onjuist. Daar zal in het verdere verloop van de besluitvorming veel aandacht aan besteed moeten worden.

Het op pagina 14 van de “Verkenning RijnlandRoute gedefinieerde **“0 alternatief”** is uiteraard ook niet meer aan de orde (“een referentiesituatie waarbij wel sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen, maar er geen nieuwe infrastructuur is toegevoegd”). Hetzelfde geldt uiteraard ook voor het op pagina 15 van de “Verkenning” gedefinieerde **“0+ alternatief”** (“de combinatie van het tracé Rijnsburg Noord met het virtuele Willem de Zwijgerlaan tracé”) en ook voor **alternatief B** uit de “Verkenning” (“Ombouwen van het Churchillaan-tracé naar 2x2 rijstroken in een verdiepte ligging”).

Zoals u in onze brieven heeft kunnen lezen, opteren wij nadrukkelijk voor de definitie in de OEI-leidraad (die in de MKBA en de NNN dus zeker niet is uitgewerkt). Er zijn ook uitstekende inhoudelijke redenen om die definitie te hanteren; niet voor niets waarschuwt de OEI-leidraad er immers voor, dat “ernstige overschatting van de rentabiliteit (dreigt) als het nulalternatief te mager wordt ingevuld”.

Dat lijkt ons in het bijzonder aan de orde bij de (zeer dure) RijnlandRoute, waarvan alle varianten volgens de MKBA een negatieve netto contante waarde hebben (wat per definitie inhoudt dat het project op economische grond niet voor uitvoering in aanmerking komt). In uw quick scan merkt u (op pagina 4 van uw brief aan PS en op pagina 37 van uw rapport) terecht op, dat het “twijfelachtig (is) of de effecten, die niet in geld zijn uitgedrukt, tegen deze kosten kunnen opwegen”. De “indirecte effecten” konden immers niet worden bepaald en de “externe effecten” (de omgevingsschade) zouden de netto contante waarde alleen maar nòg negatiever maken.

Graag bereid tot nadere toelichting, met vriendelijke groet en hoogachting namens de Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland (www.behoudrijnland.nl),

W.J. ter Keurs, J.R. van Leeuwen en E. Meelis